

amb el sentit de 'brutícia humida o apegalosa', amb la *ó* dissimilada; com a nom d'una font on s'acumulen les deixies bosquetanes o pantagruèliques.

¹ Aquí, comparable només BESA-URI-A > *Besora*, on la -i- ha estat absorbida per la -r- com en el sufix -ÒRIA > -*óra*. — ² En altres articles hem trobat bones raons per creure que així com hi hagué un llenguatge celtibèric (cèltic hibridat d'ibèric) també s'havia produït una hibridació semblant de l'ibèric amb el sorotàptic — diríem un *soro-ibèric*. Reunirem alguns d'aquests indicis en els articles dedicats a *Urgell*, a *Montesa*, *Olesa*, *Artesa* i alguns més. També els noms de l'Alta Ribagorça formats en -ÒN de genitiu plural, s'explicarien així (V. llista s.v. *Ribampiedro*). Llavors aquí tindriem MAGA- sorotàptic + UR ibèric. — ³ Era en els afores de Sant Andreu de Palomar (no sé si existeix encara) i hi anaven a fer forades amb amics, com una de ressonant que hi féu el meu pare amb la gent del Centre Obrer de Sant Andreu, l'any 1913.

MAGRANA i derivats

Nom del fruit i de l'arbre 'Punica Granatum' (amb les variants *mangrana*, *milgrana*, *DECat.* v, 369b36-4).

Mangrana, partida del terme de Casinos (Camp de Llíria) (xxx, 94.3).

Magraner. L'any 1197 trobem documentat un *Petrus de Malgraner* (*Cart. St. Cugat* III, 348).

El Mangraner, partida del terme de Benifassà (Ports de Morella), afrontació d'un document 1249: *ad milgraneram* (*Capbreu de Cincorres* fol. 19; xxviii, 9.26). I 1335: «lo loch...del *Magraner*», entre Fredes (Ports) i la Sénia (Montsià) (*Llibre Priv. d'Ulldecona*, 139).

Els Mangraners, partida del terme de Puçol (Horta de València) (xxx, 46.1).

Magraners, alqueria antiga del terme de Carcaixent (Rib. de Xúquer) (*GGRV.* II, 159).

El Mangranar, partida del te. d'Atzeneta del Maestrat (xxix, 20.2): col·lectiu 'plantada de magraners'.

Pou de Mangrano, en el terme de Vinaròs (Baix Maestrat) (xxviii, 62.20); i *Manglano*, cognom recollit en el terme del Palmar (xxxI, 89.4), poden ser formes mossàrabs del nom del magraner. J.F.C.

Magre (riu ~ etc.), V. *Macastre*

MAGRELL: BENIMAGRELL i MASSAMAGRELL

MASSAMAGRELL és un poble amb municipi, uns 10 k. al Nord de València per la carretera de la costa.

Pron. masamagrèl (enqs. de 1962 al Puig i a Montcada, xxx, 51-57, 75-77). Cobla tòpica: «Duc jo de

Massamagrèl / lo que m'ha donat la terra: / provisions de boca i guerra.../ lo mateix que en Mirambell» (*BSCC.* xxiii, 134).

MENC. ANT. Ja figura en el *Rept.* com una alq. de la ciutat de València, escrit *Maçamagrèl* (ed. Bof. 198.24), amb var. *Maçamagregles* a la p. 242. 1271: se li dóna 'fur de València' *EEMCA.* III, 272); 1277: *Maçamagrèl* (Mtz.Fdo., *Doc.Val.ACA.* II, nº 276); c. 1310: «la cequia de Montcada entra al terme de *Maçamagrèl* que parteix terme ab *Farnals*» cita Nicolau Primitiu Gz.S. del *Manual de Consells* (*Arx.Mun. de Val.*, n. 3, fº 16). *Mj.S. xiv*: la *Cròn.* de P. el Cerimoniós, descrivint l'entrada del Rei a la ciutat de València, diu que des de Vila-real «passants per Silxes e per *Maçamagrèl*, e per lo loch de Torrent, venguem-nos-en al loch d'Algezira ---» (ed. Pagès, 380.29); 1392: *Maçamagrèl* (*ACA.* reg. 180, f. 73); *fi S.xv*: *Massamagrèl* a la *Brama dels Llauradors*, v.108; 1ª *meitat S.xvi*: *Maçamagrèl* (*Libre d'Antiquitats*).

Diu SSiv. (289) que li atorgaren carta de poblament el 1271, amb 30 cases habitades per cristians, i en dóna altres notícies, de 1392, 1426 i 1437. No figura en els censos de moriscos del S. xvi, però el 1609 Reglà troba que «Massamagrèl tenia 104 cases de cristians vells». Veg. bona descripció del terme d'aquest poble en Cavanilles (I, 140).

És clar que és un dels noms compostos amb l'ar. *manzal* ('hostal' etc. que explicarem a l'art. *MASSAL*-*infra*).

BENIMAGRELL, és un agregat del mun. de St. Joan d'Alacant, uns 5 k. al Nord de la ciutat d'Alacant,

Pron. benimagrèl oït 1963 en l'enq. de St. Joan d'A. (xxxv, 157-162).

MENC. ANT. 1609: *Benimaglall*, consta junt amb *San Juan* en el cens d'aquell any, amb 23 focs de cristians vells (Boronat-Reglà, p. 112). *C. l'a. 1600* l'avaluació governativa atribueix 471 cases a *San Juan*, *Benimagrell* i *Muchamiel* junts (*El Arch.* IV, 380); *S. xvii*: Mateu i Llopis (*País Val.*, 64 i 65) troba que llavors St. Joan d'Alacant s'anomenava *St. Joan de Benimagrell*.

ETIM. És clar que tots dos són compostos formats en àrab, amb un element comú, combinat en aquell, amb *manzal*-, i en aquest, amb *Beni*- 'fills de'. Quant al segon membre, deu ser un NP, com a la major part dels altres noms compostos, formats amb aquests dos elements.

En aquest sentit, hem de tenir en gran compte que hi hagué un personatge ben conegut entre els sarraïns de València, de nom *Ebn-Magrâl*, del qual es donen dades biogràfiques en la *Tekmila* d'Aben-al-Abbar (princ. S. XIII), nº 645.

D'altra banda tindrem en compte que en el *Rept.* figura també un *Amagrèl* com nom d'una partida